

DANMARKS SPORTSFISKERFORBUND
Att. Erik Haar Nielsen

Kystdirektoratet
J.nr. 23/02033-77
Ref. Julie Elisa Søby
31-10-2023

Tilladelse til udplantning af ålegræs ud for Bellevue Strand, Aarhus Kommune

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til at udplantning af ålegræs i Aarhus bugten ud for Bellevue Strand, Aarhus Kommune.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har vurderet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

Lovgrundlag

Udplantning af ålegræs på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 705 af 29/05/2020). I henhold til § 16 a, stk. 4, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 4 af 03/01/2023).

Tilladelsen gives på følgende vilkår

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen:

1. Udplantningen skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af de udplantende områder eller udplantningsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder, hvis udplantningen ikke er afsluttet indenfor 3 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver de endelige positioner af projektområderne.
5. Der skal, inden det første udplantningsår udløber, indmeldes til Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), samt til Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk), hvilke udplantningsområder, som der arbejdes videre med.
6. Tilladelsen må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
7. Udplantningen eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes. Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter projektets permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af projektet skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden projektets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med projektets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn, der taler imod projektet. Kystdirektoratet har bl.a. vurderet, at der ikke er væsentlige naturhensyn som taler imod projektet, ligesom der ikke synes at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet.

I forbindelse med høringen er Miljøstyrelsen kommet med bemærkninger til projektområdets afstand til nærliggende NOVANA station for måling af ålegræssets udbredelse. Ansøger er indgået i dialog med Miljøstyrelsen og er kommet til enighed om, at projektet tilpasses således, at der nu er en afstand af 600 meter til NOVANA stationen.

Der er i forbindelse med den offentlige høring desuden indkommet en række bemærkninger fra borgere vedrørende udplantningen af ålegræs ved badestranden, herunder bekymring for opskyl, brugen af søm, at badebroer gøres ubrugelige, at ålegræsset breder sig, døde planter, afstanden til kysten, samt betydningen af udplantningen af ålegræs på de rekreative maritime interesser i området.

Nedenfor refereres overordnet til ansøgers bemærkninger til borgernes indsendte høringssvar. Ansøger bemærkninger i deres fulde ordlyd fremgår af afsnittet ”Sagsgennemgang”.

Ansøger har oplyst, at udplantningen af ålegræs sker efter anvisning fra de undersøgelser, som Syddansk Universitet har lavet, hvilket har vist sig at være en effektiv metode til at udplante og sikre forankring af ålegærsskud. Ansøger har ligeledes oplyst, at sømmene som bruges ruster i havbunden efter 1-2 år, samt at der ikke findes nogle eksempler fra lignende projekter, hvor sømmene bliver revet op af havbunden. Ansøger har desuden oplyst, at sømmene ikke har nogen negativ indvirkning på miljøet, da der i forvejen forekommer jern i saltvand.

Ansøger oplyser videre, at udplantningen sker på min. 2 meters dybde, hvorfor badene ved stranden ikke vil generes af ålegræsset. Ansøger skriver videre, at der holdes en afstand af ca. 100 meter til eksisterende broer og andre anlæg på søterritoriet.

Ansøger skriver desuden, at projektet ikke vil ødelægge området, men at projektet vil kunne skabe yderligere rekreative interesser så som snorkling og dykning på ålegræsset, samt at projektet ikke vil hindre de maritime rekreative aktiviteter, som allerede pågår området. Ansøger bemærker videre, at der ikke forventes et øget opskyl i området.

I forbindelse med partshøringen oplyser ansøger ligeledes, at de ønsker at udplante ålegræs som et tiltag for bedre biodiversitet, samt vandkvalitet i området, da

Ålegræs de seneste årtier har haft svært ved at vokse i de danske farvande og at det estimeres, at ålegræsudbredelsen siden 1930 er reduceret med ca. 60-70%.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar og ansøgers partshøringsbemærkninger samt at formålet med projektet er naturgenopretning i form af udplantning af ålegræs. Videre har Kystdirektoratet tillagt det betydning, at ålegræs vil bidrage til en forbedret vandkvalitet, reduktion af næringsstoffer og CO₂ samt øget biodiversitet.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet i sin helhed ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i området, samt brugere af stranden eller vandområdet, da udplantningen af ålegræs ikke er uforenelig med en rekreativ brug af stranden eller området i øvrigt. I den forbindelse har Kystdirektoratet tillagt det vægt, at ansøger har oplyst, at udplantningen starter på mindst 2 meters dybde samt at der holdes en afstand af ca. 100 meter fra kysten, samt til rekreative anlæg så som broer.

Kystdirektoratet har ligeledes lagt vægt på, at udplantningsmetoden er baseret på videnskabeligt metoder, som er opnået gennem flere års forskning, samt at ansøger har oplyst, at erfaring viser at sømmene som bruges til forankring af ålegræsskuddene, ikke river sig løs.

Kystdirektoratet har videre tillagt det vægt, at ansøger, i forbindelse med partshøringen, har reduceret det oprindelige projektområde til fem mindre områder med et samlet areal på 25000 m², og at der udplantes ålegræs på ca. 40% af det opdaterede ansøgte areal. Kystdirektoratet har desuden tillagt det betydning, at tidsperioden, hvor der ønskes udplantet, er reduceret fra fem til en tre-årig periode.

Kystdirektoratet har slutteligt tillagt det betydning, at Aarhus Kommune er positive over for projektet og bl.a. har skrevet følgende i deres høringssvar: *"... Det skal bemærkes, at Aarhus Kommune betragter udplantning af ålegræs som et værdifuldt skridt i retning af at retablere tidligere tiders ålegræsenge på lokaliteter, hvor de rette fysiske forhold er til stede. Ålegræs skaber værdifulde levesteder for fisk og andre dyr i havet, binder CO₂ fra atmosfæren og næringsstoffer fra havvandet. På eksponerede kyster kan ålegræs beskytte mod erosion og fange finkornet materiale. Ålegræs bidrager dermed på flere måder til at vandet bliver klarere..."*

Ifølge basisanalysen for vandområdeplan 2021-2027 er den samlede økologiske tilstand i projektområdet moderat, mens den kemiske tilstand er ikke-god. Målsætningen for området er, at der skal være god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Målsætningen for både den økologiske og kemiske tilstand er således ikke opfyldt. Det er Kystdirektoratets vurdering, at udplantningen af ålegræs ikke vil hindre målopfyldelse af god økologisk, samt god kemisk tilstand.

I forhold til havstrategidirektivet vurderer Kystdirektoratet, at projektet samlet set ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de 11 deskriptorer og dermed ikke medføre en forringelse af havmiljøet.

Kystdirektoratet har i forbindelse med overstående vurderinger vægtet, at der er tale om anlægsarbejdet af begrænset varighed og omfang, samt at udplantningen

alene sker med håndkraft. Kystdirektoratet har ligeledes vægtet, at udplantningen af ålegræs vil have en positiv effekt på havmiljøet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet

Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til at udplantningen af ålegræs ud for Bellevue Strand, Aarhus Kommune.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det nærmeste marine Natura 2000-område er nr. 51 "Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs" i en afstand af ca. 14 km til projektområdet.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området. Kystdirektoratet vurderer således, at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder, eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet. Kystdirektoratets vurdering skyldes bl.a. afstanden til nærmeste marine Natura 2000-område, samt anlægsarbejdets begrænsede omfang, karakter og varighed.

Kystdirektoratet vurderer videre, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV arten marsvin, samt påvirke arten på individ niveau. Kystdirektoratets vurdering skyldes bl.a. den store afstand til den marine del af Natura 2000 område 51 "Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs", som er et vigtigt område for marsvin, samt anlægsarbejdets begrænsede omfang, karakter og varighed.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Begrundelse for at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingsloven

Det ansøgte projektet er efter Kystdirektoratets vurdering ikke omfattet af bilag 1 eller 2 i miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har endvidere ikke kendskab til, at det ansøgte projekt er en del af et større projekt på land, som er omfattet af miljøvurderingslovens regler.

Det er derfor Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er hverken funktionel sammenhæng med andre projekter eller på anden måde integreret sammenhæng med andre projekter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af det ansøgte, Kystdirektoratets kendskab til området og andre sager, ligesom ansøgningen har været sendt i høring ved kommunen og en lang række statslige myndigheder og interesseorganisationer, som ikke har oplyst om andre projekter.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter udplantning af ålegræs i Aarhus Bugten ud for Bellevue Strand, Aarhus Kommune.

I forbindelse med partshøringen er ansøger indgået i dialog med Miljøstyrelsen og har på baggrund af Miljøstyrelsens høringssvar projektilpasset, således at der er en afstand af 600 meter til NOVANA stationer for måling af ålegræssets udbredelse.

Ansøger har i forbindelse med partshøringen ligeledes ændret i udformningen af det ansøgte område for blandt andet at imødekomme de borgere, der i forbindelse med høringen har haft bekymringer til udplantningen og omfanget her af. Ansøger har projektilpasset således, at der ønskes udplantet ålegræs over en periode på 3 år i stedet for 5 år, samt at der er sket en reduktion af det ansøgte projektområde, således at der søges om 5 mindre områder inden for det tidligere ansøgte område.

Placeringen af de fem områder fremgår af nedenstående koordinater samt oversigtskort:

Feltnummer	Hjørne 1	Hjørne 2	Hjørne 3	Hjørne 4
Ålegræs felt 1	579124; 6228714	579155; 6228654	579088; 6228628	579054; 6228685
Ålegræs felt 2	579027; 6228533	579053; 6228475	578974; 6228449	578952; 6228507
Ålegræs felt 3	578790; 6228544	578816; 6228477	578749; 6228458	578725; 6228526
Ålegræs felt 4	578448; 6228362	578489; 6228306	578424; 6228269	578390; 6228327
Ålegræs felt 5	578072; 6228125	578117; 6228062	578065; 6228022	578020; 6228087

De fem områders samlede areal er 25.000 m² og der udplantes på ca. 40% af det ansøgte areal, altså 10.000 m².

Der vil det første år blive udplantet mellem 1250 og 5000 planter i de fem ansøgte områder, svarende til 16 og 265 m² i hvert område, for at bestemme i hvilke området ålegræsset klarer sig bedst. De efterfølgende to år udplantes der således kun på de 2-3 bedst egnede områder. De 2-3 områder, der fravælges, tages ud af projektet efter det første år, så det samlede, endelige, projektområde begrænses til et areal på 10.000-15.000 m².

Efter udvælgelsen af de bedst egnede områder, vil der inden for disse udplantes i ”skaktern” årligt, i to år, i perioden ultimo maj og primo juli.

Afmærkning af de enkelte områder vil alene ske, når der arbejdes i det pågældende område. Et areal inden for det ansøgte område udvælges til udplantning, og de 4 hjørner vil blive afmærket med en gul eller rød plastikkugle, der via nylonreb vil være forankret i bunden via et cementanker. Felterne vil ikke ligge i de normale sejlruter for hverken erhvervs- eller rekreativ sejlads.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Plan- og Landdistriktstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Aarhus Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.

Denne høring har været for flere projektlokaliteter, men tilladelsen gælder alene for udplantningen af ålegræs ud for Bellevue Strand, Aarhus Kommune.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Søfartsstyrelsen skrev den 14. marts 2023 følgende:

”Udplantning af ålegræs på i to områder i Aarhus Bugt giver ikke Søfartsstyrelsen anledning til sejladmæssige bemærkninger. De omtalte markeringer, der benyttes midlertidigt ved udplantningsaktiviteterne skal fjernes i sin helhed – bøje inklusiv forankring – efter brug”.

Miljøstyrelsen skrev den 5. april 2023 bl.a. følgende:

”(..) Miljøstyrelsen Hav - og Vandmiljø gør opmærksom på, at udplantning af ålegræs bør foregå i en afstand fra de nationale overvågningsstransektorer for ålegræs og anden rodfæstet vegetation, således at disse ikke bliver forstyrret. Dette gælder ikke alene i driftsfasen ved udplantningen, men også efterfølgende. I ansøgningen er det oplyst, at der vil plantes med afstand på 500 meter fra nærmeste ålegræs NOVANA station. Miljøstyrelsen peger på at der bør være en større afstand til nærmeste ålegræs NOVANA station. Udplantes ålegræs tilstrækkelig tæt på de nationale transektorer, er der risiko for at udplantningen med tiden vil brede sig til overvågningsstransektorerne. Dette vil kunne påvirke resultaterne af den nationale overvågning og fortolkningen ift. de presfaktorer, der er på ålegræs og anden rodfæstet vegetation (...).”

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skrev den 20. marts følgende:

”Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har ingen bemærkninger til høringen vedrørende; tilladelse til udplantningen af ålegræs på to lokationer i Aarhus Bugt ved Dyngby Strand, Odder Kommune og Bellevue Strand, Aarhus Kommune”.

Aarhus Kommune skrev den 4 april. 2023 bl.a. følgende:

”(..) Aarhus Kommune deltager i en faglig følgegruppe til Kysthjelperprojektet, men har ikke været involveret i udvælgelsen af det konkrete projektområde.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at den ansøgte ålegræsudplantning kan udføres uden væsentlig indvirkning på miljøet. Kommunen har ikke kendskab til andre planer eller projekter, som bør inddrages i en vurdering af kumulerede effekter. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke sandfodres indenfor eller i umiddelbar nærhed af det ansøgte projektområde.

Vurderingen bygger især på at ålegræsudplantningen vil ske efter en anerkendt metode, som gennem en længere årrække har været anvendt i videnskabelige forskningsforsøg og udført af frivillige flere forskellige steder i Danmark.

De enkelte ålegræsskud forankres i havbunden vha. jernsøm og Aarhus Kommune bekendt har denne metode aldrig givet anledning til gener for dem, som bader eller bruger stranden ligesom den heller ikke giver anledning til forurening eller anden negativ påvirkning af havmiljøet.

Det skal bemærkes, at Aarhus Kommune betragter udplantning af ålegræs som et værdifuldt skridt i retning af at retablere tidligere tiders ålegræsenge på lokaliteter, hvor de rette fysiske forhold er til stede. Ålegræs skaber værdifulde levesteder for fisk og andre dyr i havet, binder CO₂ fra atmosfæren og næringsstoffer fra havvandet. På eksponerede kyster kan ålegræs beskytte mod erosion og fange finkornet materiale. Ålegræs bidrager dermed på flere måder til at vandet bliver klarere”.

Moesgaard Museum skrev den 21. marts 2023 bl.a. følgende:

”(..) Dermed vurderer Moesgård Museum at der er lavt potentiale for fund fra Stenalderen eller skibsvrag i det planlagte område. Arbejdet ville heller ikke

nødvendigt have negative påvirkninger på fortidsminder, tværtimod kan ålegræs mindske den moderate akutte erosionen i området og dermed beskytte potentielle bopladser på stedet (...) Moesgård Museum vil gerne medvirke i at udarbejde en handlingsplan, sådan at arbejdet udføres med øget opmærksomhed på fund fra stenalderen på arealet. Dette kan involvere en deltagelse af marinarkæologer fra Moesgård Museum i feltarbejdet eller orientering af dykkerne foran arbejdet, afhængig midlerne (...).

Friluftsrådet Aarhus Bugt skrev den 22. marts 2023 bl.a. følgende:

”Ingen kommentarer eller indsigelser fra Friluftsrådet Aarhus Bugt”.

Grundejerforeningen Vejlbj Fed skrev 14. marts 2023 bl.a. følgende:

”Grundejerforeningen afgiver sammen med Digelaget for Vejlbj Fed og Fællesrådet for Vejlbj Risskov nedennævnte høringsvar vedrørende 23/02033 – Udplantning af ålegræs ved Bellevue Strand (...)

Vores argumenter imod udplantning af ålegræs er, at man:

- eksperimenterer med metal (søm) uden konsekvensberegning for miljø, færgebølger etc.
- gør “Aarhus badestrand” ubrugelig for de badende
- ødelægger et unikt rekreativt blå område til gavn for alle indbyggere i Aarhus
- ødelægger de ca. 30 meter lange private og offentlige badebroer
- gør op med mulighederne for udøvelse af vandsport, der er en daglig glæde for hundredvis af udøvere af: kajaksport, robåde, vindsurfing, kitesurfing, padle, alm. Sejlsport, havsvømning

(...) Den stærke bølgepåvirkning på strækningens åbne kyst, og i særdeleshed Molsliniens voldsomme og specielle bølgekarakter på kyststrækningen Bellevue-Vejlbj Hage, vil afgjort gøre sit til at rykke sømmet op med det plantede ålegræs som et sejl i vandet (...)

Vejforeningen Prins Knuds Vej skrev den 16. marts 2023 bl.a. følgende:

”Ifølge ansøgningen fra Sportsfiskerforbundet drejer det sig om beplantning af en strækning på 2500 meter fra og med Bellevue Strand til Vejlbj Hage ved Åkrogen.

Beplantningen vil begynde 10 meter fra stranden og række ud til 100 meter fra denne. Det samlede udlagte areal på 20 - 25.000 kvm. (mit skøn) forventes beplantet i skaktern af 10.000 kvm., hvor det så åbenbart er tanken, at disse områder med ålegræs skal vokse sammen og forhøje biodiversiteten samt beskytte diget mod bølgeslag (...) Vejforeningen Prins Knuds Vej ønsker på det kraftigste at protestere mod at der gives tilladelse til det ansøgte forsøg, der vil berøre stranden og vores badebro på en meget uhensigtsmæssig måde. Vi repræsenterer 60 husstande, der er flyttet hertil under indtryk af, at dette er en af Østjyllands bedste strande med fremragende badeforhold og tilhørende rekreative muligheder for offentligheden (...) Ålegræs er godt for diversiteten af både planter og dyr, men hvis sandbunden skiftes ud med organisk bundmateriale og tæt voksende ålegræs,

ligesom man skal igennem en bunke døde ålegræs for at nå vandet, tror vi, at strand- og badegæsternes evt. begejstring for biodiversiteten vil kølnes, ligesom brætsejlere, vind- og vandsurfere, kano- og kajak-farere, m.fl. vil få ødelagt en del af fornøjelsen (...)

Vejforeningen Mirabellevej og Platanvej skrev den 30. marts 2023 bl.a. følgende:

”(...) Vejforeningen Mirabellevej og Platanvej, Risskov er ikke generelt imod miljøforbedringer i Aarhus Bugt, men denne ansøgning er udført uden respekt for Digelaugets arbejde og det rekreative område, der anvendes af hele Risskov såvel som fra store dele af de nærliggende beboelsesområder i Aarhus. Der er mange andre steder i Bugten man vil kunne lave den slags forsøg uden at risikere at genere så stor en befolkningsgruppe”.

Vejforeningen L.P. Bechs Vej skrev den 27. marts 2023 bl.a. følgende:

”(...) Vejforeningen repræsenterer 41 grundejere med adgang til stranden, og vi skal oplyse, at vi ikke ønsker ansøgningen imødekommet, og derfor IKKE ønsker ålegræs udplantet (...)

Themsvej Vejforening skrev den 16. marts 2023 bl.a. følgende:

”Som formand for Themsvej Vejforening anfører jeg hermed, at vi, som forening repræsenterende 55 parceller, er imod udplantning af ålegræs og dermed støtter det af GVF fremsendte høringssvar”.

Vejlby-Risskov Fællesråd skrev den 5. april 2023 bl.a. følgende:

”Jeg vil på vegne af Vejlby-Risskov Fællesråd protestere kraftigt imod planerne om udplantning af ålegræs langs vores strand (...)

Vejforeningen Casper Møllers Vej skrev den 5. april 2023 bl.a. følgende:

”(...) Der må kunne findes mere øde, ubeboede og ikke mindst ufremkommelige kystområder som egner sig bedre og hvor vækstbetingelserne for både ålegræs og smådyr også er bedre og mere uforstyrret. Af den grund, indsender vi hermed vores protest mod udplantning af ålegræs ved Bellevue strand.”

Vejforeningen Strandvænget skrev den 5. april 2023 bl.a. følgende:

”På vegne Vejforeningen Strandvænget skal jeg hermed kraftigt protestere imod planerne om udplantning af ålegræs langs vores strand, og støtter i øvrigt grundejerforeningen GVF's indsendte høringssvar (...)

Kajakklubben Skjold skrev den 23. marts 2023 bl.a. følgende:

”(...) det fremgår ikke af forslaget, hvor tæt på kysten udplantningen skal foregå, og dermed mangler der en klar beskrivelse af de mulige konsekvenser der er, for de mange badegæster og roer, som bruger strandstykket (...) For det andet mangler

der en underbygget beskrivelse af risikoen ved at sætte ålegræsset med 8 cm lange søm (...)."

Borger ved Flakvej 26, 8240 Risskov skrev den 27. marts 2023 bl.a. følgende:

"Jeg har sendt nedenstående til den Grundejerforening på Flakvej jeg er medlem af. Som det fremgår af mine kommentarer er jeg varm tilhænger af Danmarks Sportsfiskerforbunds og Aarhus Kommunes forslag om etablering af stenrev og udplantning af ålegræs ved Risskov Strand (...) Risskov Strand er en helt fantastisk strand, men det er livet under vandet har det ikke godt. Derfor burde vi støtte det forslag der kommer fra Danmarks Sportsfiskerforening og Aarhus Kommune fordi det dybest set er det rigtige i forhold til en biodiversitets-, vandmiljø- og klimadagsorden. Og disse tiltag vil ikke "ødelægge Risskov Strand som badestrand." Tværtimod vil det gøre stranden endnu mere attraktiv fordi vandmiljøet vil blive forbedret (...)."

Borger ved Strandborgvej, 8240 Risskov skrev den 5. april 2023 bl.a. følgende:

"Jeg vil protestere kraftigt imod planerne om udplantning af ålegræs langs vores strand, og støtter i øvrigt grundejerforeningens fremsendte høringssvar (...)."

Borgere ved Glentevej, 8240 Risskov skrev den 15. marts 2023 bl.a. følgende:

"(...) Vores argumenter imod udplantning af ålegræs er, at man: gør "Aarhus badestrand" ubrugelig for de badende ødelægger et unikt rekreativt blåt område til gavn for alle indbyggere i Aarhus ødelægger de ca. 30 meter lange private og offentlige badebroer gør op med mulighederne for udøvelse af vandsport, der er en daglig glæde for hundredvis af udøvere af: kajaksport, robåde, vindsurfing. Kitesurfing, padle, alm. Sejlsport, havsvømning."

Borger ved Elbækvej 7b, 8240 Risskov skrev den 16. marts 2023 bl.a. følgende:

"Som beboer på Elbækvej 7b, 8240 Risskov kan jeg oplyse at jeg er imod udplantning af ålegræs ved Bellevue strand og til fulde støtter det af Grundejerforeningen Vejlbj Fed (GVF) indsendte høringssvar (...)."

Borger ved Flakvej 19, 8240 Risskov skrev den 7. april 2023 bl.a. følgende:

"(...) Jeg mener, at forslaget ikke bør gennemføres som foreslået af grunde og hensyn, der fremgår af det nedenstående (...) Den beskrevne metode til sætning af ålegræs med søm og ståltråd vil indebære en personfare for badende. I uoverskuelig lang tid vil disse stålemner være spredt tilfældigt i området og kan ikke fjernes (...) Hvis myndighederne har til hensigt at tillade en gennemførelse af projektet i en eller anden form, må det være en forudsætning, at plantning sker i et område med vanddybde på mindst tre meter under normalt lavvande, så badende ikke kommer til at træde på søm ståltråd mv."

Det vil endvidere være naturligt, at beplantning sker ud for kyststrækninger, der ikke har den samme rekreative værdi og for badende og vandsportsudøvere, som strækningen fra Bellevue til udløbet af Egåen (...)."

Borger ved Åmindevej 6, 8240 Risskov skrev den 31. marts 2023 bl.a. følgende:

"Jeg vil hermed på det kraftigste protestere mod planen om at plante ålegræs ved Bellevue Strand (...)"

Flere borgere ved Risskov har indsendt følgende hørings svar:

"Jeg vil protestere kraftigt imod planerne om udplantning af ålegræs langs vores strand, og støtter i øvrigt grundejerforeningens fremsendte hørings svar (...) Jeg håber meget at planerne om udplantning af ålegræs langs vores strand droppes, og man vil koncentrere sig om andre områder, som ikke generer borgere(...)."

-

Alle bemærkninger blev sendt i partshøring ved ansøger og Kystdirektoratet modtog følgende bemærkninger:

(...) I forbindelse med vores dialog med beboerforeningerne, der har været meget kritiske/negative over for vores planer om at udplante ålegræs i området, har vi efter bedste evne prøvet at formidle viden om, hvorfor ålegræs er vigtigt for havmiljøet. Vi har også efter bedste evne svaret på deres spørgsmål i flere mails, men vi må desværre konstatere, at vi ikke har formået at overbevise dem om, at de gør sig unødige bekymringer. Vi har desuden opfordret til, at vi kunne mødes, men vores fremstrakte hånd er indtil videre ikke blevet taget godt imod.

Følgende spørgsmål og svar er fra vores korrespondance med en gruppe bekymrede borgere ved Vejlbj Fed:

1. *Man eksperimenterer med metal (søm) uden konsekvensberegning for miljø, færgebølger etc.:*

Undersøgelser fra Syddansk Universitet har vist, at metoden med montering af ålegræs på søm er den mest effektiv udplantningsteknik. De har samtidigt vist, at sømmende ruster i havet efter 1-2 år, og der er ikke nogen eksempler fra andre projekter på, at sømmene bliver revet ud af havbunden og ender på stranden. Det er også blevet undersøgt, om sømmene har en negativ indvirkning på miljøet i området, hvilket også har vist sig ikke at være tilfældet.

Vi er klar over, at der er en stor bølgepåvirkning fra hurtigfærger i området, og derfor vil vores udplantning også i dette område foregå på dybder mellem ca. 2 og 4 meter vand for at undgå det kraftige bølge påvirkning.

2. *At man gør "Aarhus badestrand" ubrugelig for de badende:*

Vi kan ikke se, hvorfor man ikke kan bade i et område med ålegræs, og vi vil som nævnt holde udplantningerne ude på omkring 2 meter vand og dybere. Det vil altså ikke være sådan, at man skal gå i eller bade i ålegræsbedet.

3. *At man ødelægger et unikt rekreativt blå område til gavn for alle indbyggere i Aarhus.*

Vi kan ikke se, hvordan vi ødelægger området – nærmere tværtimod. Vi forbedrer område ved at skabe en mere forskelligartet natur med højere biodiversitet. Dette vil også give flere rekreative muligheder som fiskeri, dykning og snorkling, hvor der faktisk er noget at se og fange.

4. At man ødelægger de ca. 30 meter lange private og offentlige badebroer.

Da vi selvfølgelig har tænkt os at følge lovgivningen vil vi holde betydelig afstand til nuværende installationer på havområdet, og her er tanken at holde mindst 100 meters afstand til de nærmeste badebroer. Vi kender heller ikke nogen eksempler, hvor ålegræs har kunnet ødelægge en badebro eller hindre folk i brugen af dem.

5. At man gør op med mulighederne for udøvelse af vandsport, der er en daglig glæde for hundredvis af udøvere af, kajaksport, robåde, vindsurfing, kitesurfing, padle, alm. sejlsport og havsømning.

Igen har vi ikke den store forståelse for, hvorfor man ikke kan udøve disse former for aktiviteter i et område, hvor der vokser ålegræs på omkring 2 meters dybde? Vi kan ikke se, hvordan dette vil blive forhindret af ålegræsset i området, tværtimod vil det fremme meget af det, da der vil være mere liv at kigge på, når man er ude og nyde det skønne område.

Disse følgende spørgsmål og vores svar er fra en anden korrespondance med en anden bekymret gruppe borgere:

01: Som vi har forstået det, skulle udplantningsmetoden bevirke, at ålegræsset vokser lige så hurtigt som skvalderkål. Det vil således ret snart dække det udlagte område. Er der noget til hinder for at græsset på sigt breder sig mellem ålegræsområderne, idet frøene jo spredes med vandet?

Svar: Ålegræs har de seneste årtier haft svært ved at gro i danske farvande. Siden 1930'erne er mængden af ålegræs gået ca. 60-70% tilbage, primært på grund af for mange næringsstoffer. Ålegræs kan sprede sig på to måder: A: Via frøspredning, som desværre flere steder har vist sig meget vanskeligt, da der ligger sediment, som stammer fra døde alger, på bunden.

B: Spredning via sideskud fra eksisterende planter. Det sidste viser sig at gå meget langsomt. Der er derfor ikke biologisk evidens for, at ålegræsset spreder sig som "skvalderkål" eller på nogen måde vil fylde hele bugten op på få år. (Erfaring fra ex. Horsens Fjord). Der findes således allerede nu eksisterende områder med ålegræs i Aarhusbugten, som dog har ganske svært ved at sprede sig. Ovenstående er hele årsagen til projektet med ålegræsudplantningen.

02: Ålegræsset dør efter blomstringen. Giver det ikke med tiden en organisk bund bestående af døde planter, og vil en del af disse ikke skylle op på stranden i forbindelse med en storm?

Svar: Ålegræsset har siden sidste istid været en naturlig, og biologisk vigtig, del af den marine fauna i danske farvande. Ålegræs skal ses som planter og anden vegetation på land, blot ude i det marine miljø. Altså et afgørende element i de naturlige processer. Intet ålegræs betyder minimalt liv og biodiversitet. Ålegræs bevarer en del af dets biomasse om vinteren, men naturligvis visner nogle af planterne og driver væk. Nogle ud på dybere vand, andre op på land, hvor de indgår i en naturlig biomasse for den biodiversitet, der er på stranden. Det er dog ikke

vores erfaring, at den smule ålegræs, der udplantes, vil ændre strandmiljøet i forhold til, hvad man oplever i dag.

03: Er der nogen, der kommer og rydder op, hvis der går sygdom i ålegræsset?

Svar: Vi kan naturligvis ikke udtale os om, hvorvidt ex. Aarhus Kommune vil komme og fjerne opskyllet ålegræs, da vi ikke forventer, der kommer signifikant mere opskyllet ålegræs på stranden. Således er det heller ikke vores erfaring, fra ex. Horsens Fjord, at der har været gener af nogen art. Også taget i betragtning, at det kun er 2% af udpegningsområdet, som vi søger om at beplante.

04: Viser Horsensforsøget ikke, at 2-3 meter er maxdybden for at ålegræsset får sollys nok til at overleve. Er der ikke risiko for, at vi får mange døde planter, hvis de plantes i 2-5 meters dybde?

Svar: Erfaringen fra Horsens Fjord er ikke helt sammenlignelig med Aarhus Bugt. Horsens Fjord, i lighed med de fleste øvrige fjorde i Danmark, er betydeligt mere påvirket af næringsstoffer (kvælstof) og således med mindre sigtbarhed. I Horsens Fjord er der et par steder, hvor ålegræsset gror fint på fire meters dybde. Det er vores forventning, da sigtbarheden i Aarhusbugten er betydeligt bedre, at ålegræsset vil gro fint ud til minimum fem meters dybde. Desuden forventer vi ikke, at ålegræsset vil gro godt på under to meters dybde, idet kysten er mere åben, og ålegræs ikke gror særligt godt, hvor der er påvirkning af bølger. På de åbne kyster havde ålegræsset før i tiden dets primære udbredelsesområde på 4-14 meter.

05: Sejlruten for uerfarne SUB-sejlere gå netop på en dybde omkring 2 meter?

Svar: Vores overbevisning er, at SUB-sejlere ikke vil opleve gener fra ålegræsset jf. ovennævnte om det primære udbredelsesområde for ålegræs.

06: Hvis sømmene står i 2-5 år, er der så ikke risiko for at nogle af de mange strandgæster kan komme til skade, eller er felterne indrammet i forhold til de badende?

Svar: De erfaringer, der er høstet hidtil, viser, at de søm, der udplantes med, IKKE flytter sig fra udplantningsområdet. Disse søm bliver nede i sandet, sammen med ålegræsset, og rustet væk efter 3-5 år. Der er således hidtil ikke registreret søm på stranden eller observeret "skader" for badegæster.

07: Skal ansøgningen til direktoratet ikke suppleres med de nye oplysninger om ud-plantningsstederne, eller forventer i at få carte blanche til hele det grønne område?

Svar: (...) Altså ønsker vi at undersøge, hvor der i forvejen viser sig en smule ålegræs, så vi har forventninger til, at det udplantede ålegræs vil kunne gro. Der skal også undersøges for "fortidsminder" før udplantningen, og ligeledes skal der monitoreres for mængden af dyreliv, så vi har en før og efter-reference på projektet. I praksis vil det være aldeles umuligt at tilplante hele det store område, og første udplantning er tiltænkt som et forsøg.

Supplerende informationer:

- Ålegræs har vist sig ganske effektiv til at sikre mod sandvandring. Altså ålegræsbelter fungerer som en slags "ryatæppe", som holder på sandet og forebygger mod erosion på stranden.

- Ålegræs "spiser" næringsstoffer (kvælstof). Samme næringsstof er også gødning til de skadelige alger, som giver uklart vand og i visse områder iltsvind og store områder uden liv. Altså er ålegræsset af stor betydning for, at havmiljøet kommer i en god tilstand.
- Ålegræs er opvækstområde for mange krebsdyr og ikke mindst fiskeyngel, som gemmer sig i ålegræsset. Uden ålegræs vil Aarhusbugten fortsætte med at være ganske fattig på biodiversitet og ikke mindst fisk.
- Ålegræs kan lagre enorme mængde CO₂. Forskerne påpeger, at kom vi i Danmark tilbage til en normal mængde ålegræs, vil det betyde, at vi ganske let kunne opnå klima-målene. (Betydeligt mere effektiv end skovrejsninger).

Afslutningsvis vil vi naturligvis gerne, om I måtte sige tak til vores invitation til dialog. Således kommer undertegnede gerne til jeres generalforsamling for at fortælle om projektet, så I på et oplyst grundlag kan tage stilling til, hvor I står. Under alle omstændigheder håber vi, at I siger ja tak til dette lille pilotprojekt, og at vi sammen kan undersøge, hvordan vi kan få et godt vandmiljø tilbage ud for Bellevue Strand.

Som skrevet, så er det ikke lykkedes os at få overbevist kritikerne om, at ålegræsset ikke vil skabe en lang række problemer. Vi fastholder dog ansøgningen af flere grunde. Dels fordi vi er overbeviste om, at ingen af de scenarier, beboerne frygter, vil indtræffe. Og dels fordi om-rådet er udpeget af lokale aktører, der ønsker et bedre havmiljø i området".

Ansøger og Kystdirektoratet har efterfølgende været i dialog vedr. projektilpasning herunder størrelsen på det ansøgte område. Ansøger har imødekommet de indkommende høringssvar ved at reducere det ansøgte område til fem mindre delområder, som igen reduceres yderligere med 2-3 områder efter det første år. Ansøger har ligeledes reduceret i perioden for udplantningen fra en fem-årig periode til en tre-årig periode.

Ansøger er i den forbindelse kommet med følgende bemærkninger:

"(...) Vi har ændret en del i udformningen af det ansøgte område for at imødekomme de mange borgere der har haft bekymringer i forbindelse med vores udplantning af ålegræs og omfanget her af.

Med forsøget ønskes det at lave udplantning af ålegræs over en periode på 3 år hvilket er en ændring i forhold til de oprindelig 5 år da det herved bliver en kortere periode vi vil arbejde i området.

Vi søger at etableret felter med et samlet areal på op til 10.000 m² ålegræs inden for de udpegede områder. Vi har delt området op i fem mindre dele for mere præcist at illustrere hvilke og hvor store område vi ønsker at arbejde i. De ansøgte områders samlede areal er 25000 m² og det vil altså kun være cirka 40 % af det ansøgte areal som bliver plantet til med ålegræs.

For at kunne gennemføre vores udplantning på en måde, der øger muligheden for succes, er det vigtigt at have adgang til et større område end det vi faktisk planter ud på. Simplethen fordi vi arbejder i et omskifteligt miljø, hvor vi ikke på forhånd kan vide hvor ålegræsset vil klare sig bedst. Vi bliver derfor nødt til at bruge det første års udplantninger på at afsøge mulighederne i alle fem delområder, og så –

baseret på succesraten af disse udplantninger – kan vi de næste år, så længe tilladelsen gælder, opskalere udplantningerne i de mest egnede områder.

Efter det første års udplantninger vil vi altså se på de fem områder og så udvælge de 2-3 områder der klarer sig bedst og arbejde videre inden for disse. De 2-3 områder der fravælges, vil derfor blive taget ud af projektet efter det første år og arealet vil altså blive begrænset yderligere så det kun er et areal på ca. 15000 m2 projektet strækker sig over (...)

Der udvælges altså på denne måde det eller de mest egnede mindre arealer inden for de ansøgte områder, hvor der udplantes i ”skaktern” årligt i perioden ultimo maj og primo juli.”

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens anvendelsesområde

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår rettlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.
- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,

- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
 - Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:
 - 1) miljøministeren,
 - 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
 - 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med Venlig Hilsen

Julie Elisa Søby
juels@kyst.dk

Kopi: Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Plan- og Landdistriktstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Aarhus Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.
Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.